

Manel Castell Ortiz és, junt amb el seu germà Pedro, el fundador del grup INMAR, i porta 21 anys dedicant-se al sector de la pedra. Anteriorment havia estat vinculat al món de la construcció i de les granges avícoles, a les quals encara l'uneix un estret lligam.

Ulldecona és sovint una gran desconeguda per als catalans de les províncies septentrionals, però aquest empresari ha aconseguit que, de mica en mica, estigui representada arreu: **“Des que el nostre grup va entrar en el món de l'explotació de pedreres, la pedra va sortir de Catalunya i es va començar a conèixer a tot Espanya i també a l'estranger.”** Perquè en Manel i el seu germà van apostar fort per l'exportació: **“El primer país on vam exportar va ser França, després vam passar a Suïssa, Anglaterra, Alemanya, Polònia, Holanda i Bèlgica, i fora d'Europa vam començar per Aràbia Saudita i el Marroc, després vindria Kuwait. Darrerament, a més, hem fet el salt a Àsia i al continent americà i som presents a la Xina, Taiwan, Japó, Estats Units, Mèxic i la República Dominicana.”** Malgrat l'explicació d'en Manel, ens preguntem si no resulta molt car enviar un material tan pesant com el que ells extreuen a punts tan distants del planeta: **“És gairebé més barat enviar un carregament per mar a la Xina, que fer-ho per carretera a Alemanya. Aquí ens arriben constantment grans contenidors carregats d'aparells electrònics i d'altres productes dels països asiàtics, i se'n tornen buits. Per això surt a compte carregar-los de pedra en el viatge de tornada.”**

La pedra que s'extreu de les canteres d'Ulldecona té diverses aplicacions: **“Es pot utilitzar per fer el sòl d'una habitació o de tot un pis. També la mateixa pedra s'usa per a les voreres d'un carrer o per fer una gran plaça, i evidentment el nostre marbre també pot ser treballat per un artista escultor i convertir-se en un monument.”** I afegeix: **“Aquesta és una pedra molt utilitzada en exteriors perquè és una de les poques d'Espanya que flamegen. Amb això vull dir que es fa saltar la capa superficial amb foc i deixa un acabat antic i molt resistent a les inclemències del temps. A part d'aquest tipus d'acabat, nosaltres també fem el polit i l'abuixardat, que és un treball mecànic que permet donar un altre aspecte a la pedra.”** Sempre diferent dins d'un mateix to beix, la seva bellesa és indiscutible: **“Crec que només hi ha deu o dotze zones al món amb pedra beix, i que tingui la duresa i la constitució de la nostra només n'hi ha una altra, que es troba a Andalusia i que també explota una de les empreses del grup.”** I és que els germans Castell van optar en un moment determinat de la vida de la seva empresa per sortir fora de Catalunya i treballar en altres llocs de l'Estat: **“Aquí havíem tingut força problemes amb les institucions i els ecologistes i ens vam veure una mica obligats a pensar en altres sortides, i ara estem presents a Alacant, Múrcia i Andalusia.”**

Sovint s'acusa les indústries que exploten canteres de ser poc respectuoses amb el medi ambient. En Manel ho sap i es defensa: **“Sempre se'ns ha mirat com a destructors i penso que no ho som més del que ho poden ser moltes altres indústries. Estem fent una de les feines més antigues que existeixen: els egipcis, els grecs i els romans ja havien fet servir la pedra natural i els acabats que aconseguien pràctica-**

ment puc assegurar que no s'han millorat, el que passa és que per fabricar un contenidor de 25 tones necessitaven milers d'obrers i moltes hores, i nosaltres ho podem fer en vuit hores i només tres persones.” De totes maneres, INMAR sempre ha intentat tenir cura de l'aspecte ecològic, i per això ha estat pionera en l'extracció de pedra en galeria: **“El problema és que no tot es pot fer en galeria i moltes vegades s'ha de treballar a cel obert.”** El comportament de la pedra sempre és diferent i complica la feina de les empreses extractores: **“Potser portes vint anys treballant una explotació i el que en fa 21 et canvia la composició i no pots continuar, però això també et pot passar el segon any i causar-te molts més problemes.”** I segueix: **“A Ulldecona estem explotant una pedrera formada a partir d'un dipòsit marí del cretaci superior. Ens trobem amb fins a 22 estrats. Un estrat representa aproximadament un metre vint d'altura i això vol dir un milió d'anys pel cap baix. Cada estrat varia en la composició de calç i d'altres minerals i això fa que la pedra tot i ser la mateixa, presenti característiques diferents.”**

Des que va començar a treballar en aquest sector, en Manel ha vist com anava creixent sense parar i ens n'explica les causes: **“La meua experiència m'ha ensenyat que la pedra va molt lligada al nivell de vida de la societat. Espanya ha passat de ser el dotzè país de consum mundial de marbre a ser el segon; en producció i exportació s'ha produït un canvi semblant, i això està íntimament relacionat amb l'augment del benestar.”** I afegeix: **“Vint anys enrere només un mil·lionari es podia permetre posar marbre. La Pedrera, per exemple, la famosa casa dissenyada per Gaudí a Barcelona està construïda amb pedra de diversos llocs, entre ells d'Ulldecona, però ja era un encàrrec especial d'una persona amb molts diners. La resta no s'ho podia permetre.”** Pel que fa al futur es mostra optimista: **“Considero que mentre el nivell de vida mundial vagi pujant, la gent comprarà marbre. No obstant això, també penso que hi haurà problemes de preu a causa de la competència que arribarà de països que en aquests moments estan en vies de desenvolupament. Preveig que la Xina, per exemple, continuarà sent compradora durant uns deu anys, però després passarà a ser un país exportador de primera línia.”**

Orgullós que el marbre d'Ulldecona extret per la seva empresa es trobi en llocs tan importants com el *hall* de l'hotel Savoy de Cannes o el Palau de Congressos de la mateixa ciutat francesa, així com també al Museu del Prado o en una part del camp del Barça, en Manel continua invertint en maquinària perquè la seva empresa es mantingui a dalt de tot: **“Cada any els arquitectes catalans coneixen més la nostra pedra i els intentem oferir el millor servei, per això mirem d'augmentar la producció amb maquinària d'última generació.”** Pel que fa a la continuació de l'empresa, ja hi ha tres fills –M. Teresa, Manolo i M. José Castell– dos nebots –Fernando i Pere Castell– i dos gendres –Josep Verdú i Marc A. Poy– que hi treballen: **“Estic molt orgullós de la felna que estan fent, i també m'agradaria mencionar Manel Foj Calatayud, una persona que m'ha ajudat molt amb els seus coneixements de la pedra, i amb qui tinc una altra societat del mateix sector a Girona.”**

“Els arquitectes del país coneixen i valoren cada vegada més la nostra pedra per utilitzar-la en les seves obres”

Manel Castell - Ulldecona (Montsià)